

STWORZENIE I UPADEK

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Rdz 1,26-27; 1 J 4,7-8.16; Rdz 3,16-19; 11,1-9; Ga 3,29; Pwt 7,6-11.

TEKST PAMIĘCIOWY: „Potem [Bóg] wyprowadził go [Abrama] na dwór i rzekł: Spójrz ku niebu i policz gwiazdy, jeśli możesz je policzyć! I rzekł do niego: Tak liczne będzie potomstwo twoje. Wtedy uwierzył Panu, a On poczytał mu to ku usprawiedliwieniu” (Rdz 15,5-6).

Historia ludu Bożego zaczyna się wraz ze stworzeniem istot ludzkich i ich tragicznym upadkiem w grzech. Z tego powodu wszelkie próby zrozumienia natury jedności w Kościele muszą się zaczynać od pierwotnego Bożego planu zrealizowanego przy stworzeniu człowieka oraz od potrzeby jego odrodzenia po upadku.

Pierwsze rozdziały *Biblii* objawiają, że Bożą intencją było to, by ludzkość pozostała jedną rodziną. Niestety, ta jedność została rozerwana wskutek tragedii grzechu. Grzech jest korzeniem niezgody i podziałów, jakie nieuchronnie pociąga za sobą nieposłuszeństwo. Oznaki rozłamu widzimy już w postawie Adama wobec Ewy, gdy Bóg po raz pierwszy rozmawiał z nimi po tym, jak zjedli zakazany owoc z drzewa poznania dobra i zła (zob. Rdz 3,11). Tak więc we wszystkim, co zostało i zostanie dokonane w wyniku planu zbawienia, przywrócenie pierwotnej jedności jest jednym z ważnych celów.

Abraham, ojciec ludu Bożego, jest jedną z głównych postaci w Bożym planie zbawienia. Został on przedstawiony w *Piśmie Świętym* jako wielki przykład sprawiedliwości przez wiarę (zob. Rz 4,1-5) — taką wiarę, która jednoczy wierzących ze sobą i z samym Panem. Bóg działa wśród ludzi, by odrodzić jedność i oznajmić swoją wolę upadłej ludzkości.

Jasnym przesłaniem wynikającym z opisu tygodnia stworzenia w 1. i 2. rozdziale *Księgi Rodzaju* jest ogólna harmonia, jaka istniała po zakończeniu tego procesu. Ostatnie stwierdzenie Boga, iż wszystko „było (...) bardzo dobre” (Rdz 1,31), dotyczy nie tylko piękna, ale także braku jakichkolwiek elementów zła czy rozdzwięku w powołanym do istnienia Bożym świecie i stworzonych ludziach, którzy mieli go zapełnić. Pierwotny Boży zamiar związany ze stworzeniem obejmował harmonijne współistnienie i więzi łączące wszystkie formy życia. Był to piękny świat stworzony dla ludzkości. Wszystko w nim było doskonałe i godne swego Stwórcy. Bożym ideałem i pierwotnym celem dla świata były harmonia, jedność i miłość.

Przeczytaj Rdz 1,26-27. Czego te wersety uczą o wyjątkowości ludzi w porównaniu z resztą ziemskiego stworzenia opisanego w 1. i 2. rozdziale *Księgi Rodzaju*?

W *Księdze Rodzaju* czytamy, że Bóg stworzył ludzi na swój obraz, a zatem inaczej niż wszystko inne, co zostało wskazane w opisie stworzenia. „Potem rzekł Bóg: Uczyńmy człowieka na obraz nasz, podobnego do nas (...). I stworzył Bóg człowieka na obraz swój. Na obraz Boga stworzył go. Jako mężczyznę i niewiastę stworzył ich” (Rdz 1,26-27). Choć teolodzy od wieków zastanawiają się nad znaczeniem tego podobieństwa do Boga i w ogóle nad naturą samego Boga, wiele fragmentów *Pisma Świętego* objawia Boga jako miłość.

Przeczytaj 1 J 4,7-8.16. Jak wersety te pomagają nam zrozumieć pierwotny stan, w jakim zostaliśmy stworzeni, i jak wpływał on na pierwotną jedność stworzenia?

Bóg jest miłością, a ponieważ ludzie są zdolni do kochania (w sposób wyróżniający ich spośród reszty ziemskiego stworzenia), to stworzenie na obraz Boga musi obejmować także zdolność kochania. Jednak miłość może istnieć jedynie wtedy, gdy istnieją więzi. Tak więc na czymkolwiek polegało podobieństwo do Boga, to musiało polegać także na posiadaniu zdolności kochania, i to w znaczącym stopniu.

Skutki duchowego upadku człowieka były straszne. Nieposłuszeństwo Adama i Ewy spowodowało zerwanie harmonijnej współzależności między wszystkimi formami życia. Co gorsza, spowodowało głęboki rozłam, niezgodę i podziały wśród ludzi oraz powoduje je nadal. Brak zgody uwidocznił się już w tym, jak Adam i Ewa usiłowali zrzucić z siebie na innych winę za swój upadek (zob. Rdz 3,12-13). Od tamtej pory jest pod tym względem coraz gorzej.

Przeczytaj Rdz 3,16-19; 4,1-15. Jak te fragmenty księgi ukazują skutki grzechu i jego wpływ na harmonijny świat stworzony przez Boga?

Nieposłuszeństwo Adama stało się źródłem wielu zdarzeń i ich skutków, które z czasem dotknęły całe Boże stworzenie. Świat przyrody zaczął cierpieć wskutek grzechu. Ludzkie więzi uległy zaburzeniu. Kain i Abel, dwaj bracia, którzy powinni kochać się wzajemnie i troszczyć się jeden o drugiego, stali się sobie obcy, gdyż jeden z nich pragnął podążać za swoimi egoistycznymi skłonnościami, zamiast przestrzegać ustalonych przez Boga zasad oddawania Mu czci. To wyobcowanie doprowadziło ostatecznie do przemocy i śmierci. Jednak zanim to nastąpiło, reakcja Kaina była skierowana bardziej przeciwko Bogu niż Ablowi. Kain rozgniewał się na Boga (zob. Rdz 4,5), a to spowodowało, że rozgniewał się także na Abła. Nieposłuszeństwo doprowadziło do niebezpiecznego osłabienia więzi międzyludzkich.

„Pan widział, że wielka jest złość człowieka na ziemi i że wszelkie jego myśli oraz dążenia jego serca są ustawicznie złe” (Rdz 6,5). To szerzące się zło w końcu doprowadziło do potopu i niepojętego zniszczenia pierwotnego Bożego stworzenia. Ale nawet w takich tragicznych okolicznościach Bóg nie porzucił ludzkości, ale ocalił resztę — Noego i jego rodzinę — aby zacząć wszystko na nowo.

Po potopie Bóg złożył obietnicę Noemu i jego rodzinie. Tęcza na niebie miała ludziom przypominać o trosce, obietnicach, dobroci i miłosierdziu Boga (zob. Rdz 9,12-17; Iz 54,7-10). Bóg ustanowił przymierze z Noem i wdrożył plan mający na celu realizację Jego pierwotnego zamierzenia — jedności ludzkiej rodziny wiernej Jemu i Jego Słowu.

W jaki sposób grzech powoduje niezgodę? Jakich wyborów możesz dokonać już teraz, by przyczynić się do powrotu zgody między ludźmi, na których masz istotny wpływ?

Przeczytaj Rdz 11,1-9. Jak opisane wydarzenia pogłębiły problem podziałów między ludźmi?

Kolejnymi rzeczami opisanymi przez *Biblię* po potopie są wydarzenia związane z budową wieży Babel, pomieszczeniem języków i rozproszeniem ludzi, którzy do tamtej pory mówili jednym powszechnie zrozumiałym językiem. Być może skuszeni pięknem kraju Synear (obecnie południowy Irak między Eufratem a Tygrysem) oraz żyznością gleby niektórzy potomkowie Noego postanowili zbudować tam miasto i wysoką wieżę (zob. Rdz 11,2).

Odkrycia archeologiczne świadczą o tym, że Mezopotamia była gęsto zaludnionym regionem od najdawniejszych czasów. Mieszkali tam między innymi Sumerowie. Im to przypisuje się wynalezienie pisma, którym pokrywali gliniane tabliczki. Budowali oni także dość wygodne domy oraz byli mistrzami w wytwarzaniu biżuterii, narzędzi i sprzętów domowych. Wykopaliska pozwoliły odkryć wiele świątyń w kształcie wieży poświęconych kultowi rozmaitych bóstw.

Potomkowie Noego, którzy osiedlili się w kraju Synear, szybko zapomnieli o Bogu Noego i obietnicy danej przez Boga, iż świat nigdy więcej nie zostanie zniszczony przez potop. Budowa wieży Babel dowodzi, że byli to ludzie dysponujący ponadprzeciętną inteligencją i wielkimi umiejętnościami. W budowie wieży przyświecało im pragnienie sławy i uznania:

— „Uczyńmy sobie imię...” (Rdz 11,4).

„Zgodnie z Bożym zamysłem ludzie mieli zachować jedność dzięki prawdziwej wierze. Gdy bałwochwalstwo i politeizm zerwały tę duchową więź, ludzie utracili nie tylko jedność religijną, ale także ducha braterstwa. Projekt taki jak budowa wieży, mający przy pomocy zewnętrznych środków przywrócić utraconą wewnętrzną jedność, nie mógł przynieść spodziewanych rezultatów”¹.

Duchowy upadek Adama i Ewy zerwał jedność ludzkości i udaremnił pierwotny Boży plan. Doprowadził do zamieszania w kwestii oddawania czci Bogu oraz spowodował nieopanowane szerzenie się zła i niemoralności na świecie, a także ostatecznie podzielił ludzkość na wiele różnych wrogich sobie kultur, ludów i ras, często nieprzystających nawzajem do siebie.

Jakie praktyczne kroki możemy podjąć, by przyczynić się do zniesienia podziałów rasowych, kulturowych i językowych, które krzywdzą nas nawet w Kościele?

¹ *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, Hagerstown 1978, t. I, s. 284-285.

Trzy największe monoteistyczne religie — judaizm, chrześcijaństwo i islam — uważają Abrahama za swojego ojca. Dla chrześcijan ta więź z Abrahamem ma charakter duchowy. Wezwany do opuszczenia ojczystej Mezopotamii Abraham otrzymał obietnicę, że w nim będą „błogosławione wszystkie plemiona ziemi” (Rdz 12,3; zob. Rdz 18,18; 22,18). Błogosławieństwo to stało się udziałem ludzkości dzięki Jezusowi Chrystusowi.

Przeczytaj Hbr 11,8-19; Rz 4,1-3; Ga 3,29. Jakie elementy wiary Abrahama są wymienione w tych fragmentach listów i jak łączą się z ideą chrześcijańskiej jedności? Jak to, co znajdujemy w nich, może nam pomóc zrozumieć główne składniki chrześcijańskiej jedności?

Jako ojciec wszystkich wierzących Abraham jest przykładem zasadniczych wartości ważnych dla chrześcijańskiej jedności. Po pierwsze praktykował cnotę posłuszeństwa: „Przez wiarę usłuchał Abraham, gdy został powołany, aby pójść na miejsce, które miał wziąć w dziedzictwo, i wyszedł, nie wiedząc, dokąd idzie” (Hbr 11,8). Po drugie pokładał nadzieję w Bożych obietnicach: „Przez wiarę osiedlił się jako cudzoziemiec w ziemi obiecanej na obczyźnie, zamieszkałszy pod namiotami z Izaakiem i Jakubem, współdziedzicami tejże obietnicy. Oczekiwał bowiem miasta mającego mocne fundamenty, którego budowniczym i twórcą jest Bóg” (Hbr 11,9-10). Po trzecie wierzył, że Bóg da mu syna i pewnego dnia jego potomkowie będą tak liczni jak gwiazdy na niebie. Na podstawie takiej reakcji Bóg usprawiedliwił go przez wiarę (zob. Rz 4,1-3). Po czwarte Abraham pokładał ufność w Bożym planie zbawienia. Największą próbą wiary Abrahama był Boży nakaz ofiarowania Izaaka na górze Moria (zob. Rdz 22,1-19; Hbr 11,17-19).

Stary Testament nazywa Abrahama przyjacielem Boga (zob. 2 Krn 20,7; Iz 41,8). Życie wiary, niezachwiane posłuszeństwo i ufność patriarchy w Boże obietnice czynią go przykładem do naśladowania dla każdego chrześcijanina.

Pomyśl o swoich czynach i słowach w ciągu kilku ostatnich dni. Jak możesz się upewnić, że wszystko, co mówisz i czynisz, rzeczywiście odzwierciedla twoją wiarę?

Powołując Abrahama jako swojego sługę, Bóg wybrał dla siebie pewien lud mający reprezentować Go w świecie. To powołanie i wybranie było dziełem miłości i łaski Boga. Boże powołanie Izraelitów było ważnym elementem boskiego planu odrodzenia ludzkości z upadku i usunięcia podziałów spowodowanych przez grzech. Biblijna historia zbawienia to zarys Bożego działania na rzecz odrodzenia, a ważnym elementem tej historii są dzieje Izraela jako ludu przymierza.

Dlaczego według Pwt 7,6-11 Bóg nazwał Izraelitów swoim ludem? Dlaczego Pan wybrał jako swój lud potomków Abrahama?

Miłość Boga do ludzkości jest istotą wybrania Izraelitów jako Jego ludu. Bóg zawarł przymierze z Abrahamem i jego potomkami, by zachować poznanie Boga za pośrednictwem swego ludu i ogłosić odkupienie ludzkości (zob. Ps 67,3). Wybierając Izraelitów, Bóg okazał swoją niezrównaną miłość. Potomkowie Abrahama nie mieli się czym chwalić, bo niczym nie zasłużyli na miłość Boga: „Nie dlatego, że jesteście liczniejsi niż wszystkie inne ludy, przyłgnał Pan do was i was wybrał, gdyż jesteście najmniej liczni ze wszystkich ludów” (Pwt 7,7).

Wybierając swój lud, Bóg dokonał dziwnego odwrócenia wartości. Podczas gdy ludzie kierują się siłą, mądrością i pewnością siebie w wyborze przywódców, Bóg nie wybiera silnych i możnych, by Mu służyli, ale tych, którzy uznają swoją słabość, głupotę i nicość, aby nikt nie chełpił się przed Nim (zob. 1 Kor 1,26-31).

Bożemu wybraniu towarzyszył wielki przywilej: „Bóg pragnął uczynić naród izraelski wspaniałym narodem. Darował mu wszystkie przywileje. Nic nie zatrzymał przed nimi, co mogłoby posłużyć do ukształtowania charakteru, który miał być podobny do Jego charakteru. Jeżeli będą posłuszni prawu, będzie im się tak wiodło, że w oczach narodów staną się zjawiskiem niecodziennym. On, który mógł dać im mądrość i zręczność w różnych zawodach, nadal mógł być ich Nauczycielem i uszlachetniać poprzez posłuszeństwo swemu prawu. Gdyby byli posłuszni, byłiby zachowani od wszelkich chorób gnębiących inne narody i obdarzeni błogosławieństwami żywotności i rozumu. Chwała Boża, Jego majestat i Jego moc przejawiałyby się w ich powodzeniu. Mieli być królestwem kapłanów i książąt”¹.

Jakie podobieństwa dostrzegasz między tym, co Bóg uczynił dla starożytnych Izraelitów i powołaniem, jakie do nich skierował, a tym, co uczynił dla nas i powołaniem, jakie jest udziałem adwentystów dnia siódmego? Przedstaw swoje przemyślenia podczas lekcji w szkole sobotniej.

¹ Ellen G. White, *Przypowieści Chrystusa*, Warszawa 2010, wyd. IV, s. 185.

DO DALSZEGO STUDIUM

Pierwotny Boży cel przyświecający stworzeniu ludzkości znalazł także odzwierciedlenie w ustanowieniu rodziny (zob. Rdz 2,21-24) i soboty. Sobota została ustanowiona dla całej ludzkości, co Jezus wyraźnie podkreślił w Mk 2,27-28. Jej powszechny charakter jest widoczny w zamieszczonym opisie w *Księdze Rodzaju*, gdy Bóg poświęcił siódmy dzień nie tylko przed powołaniem Izraela jako ludu przymierza, ale jeszcze przed zaistnieniem grzechu. Jakąż wielką jednoczącą siłą byłaby sobota, gdyby wszyscy ludzie ją świętowali! Jest ona dniem odpoczynku mającym przypominać potomkom Adama i Ewy ich wspólną więź z Bogiem i ze sobą nawzajem.

„Sobota i rodzina zostały ustanowione w raju i w Bożym planie oba te pojęcia są nierozzerwalnie ze sobą związane. W tym dniu, łatwiej niż w jakimkolwiek innym, możemy upodobnić swe życie do rajskiego. Planem Bożym było to, ażeby członkowie rodziny łączyli się we wspólnej pracy, modlitwie i odpoczynku: ojciec jako kapłan w swoim domu; ojciec i matka razem jako nauczyciele i towarzysze swoich dzieci”¹.

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Jak *Księga Rodzaju* przedstawia stworzenie kobiety z żebra Adama i jak świadczy to o bliskiej więzi między mężem i żoną? Co mówi to nam o tym, że w całej *Biblii* Bóg posługuje się obrazem małżeństwa jako symbolem więzi ze swoim ludem?

2. Skoro historia wieży Babel mówi nam, że różnorodność etniczna i językowa nie były częścią pierwotnego planu dla ludzkości, jak możemy pokonać dzisiaj takie naturalne bariery? Jak Kościół złożony z ludzi z różnych narodów i mówiących różnymi językami może doświadczać jedności i zgody?

3. Jakie podobieństwa znajdujesz między powołaniem starożytnego Izraela a powołaniem Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego? Co ważniejsze, czego możesz się nauczyć z dziejów Izraela i jak może ci to pomóc w wypełnianiu Bożego powołania w Chrystusie?

PODSUMOWANIE

Pierwotny Boży plan przy stworzeniu zakładał, że ludzkość będzie żyła harmonijnie i w jedności jak jedna rodzina. Nieposłuszeństwo naszych pierwszych rodziców spowodowało przerwę w realizacji tego planu. Jednak Bóg powołał Abrahama, by stworzyć lud, przez który zostałyby ogłoszone obietnice odrodzenia, które jest możliwe jedynie w Chrystusie.

¹ Ellen G. White, *Jak wychować dziecko?*, Warszawa 2011, s. 392. Przeczytaj rozdziały *Stworzenie i Powołanie Abrahama*, w: też, *Wybrańcy Boga*, Warszawa 2018, wyd. II, s. 18-24.81-86.